

Nationaal Park Schleswig Holstein

'Waar het wad de horizon raakt'

Nationaal Park Schleswig Holstein is het grootste Nationale park in Duitsland: met 443.085 hectare loopt het van de monding van de Elbe tot aan de Deense grens in het noorden. Het staat bekend om zijn vergezichten, en mooie weerspiegelingen van luchten in het wad. Naast Nationaal Park is dit gebied sinds 2009 ook een UNESCO Werelderfgoed en sinds 1990 een Man and the Biosphere Reserve. In 2005 zijn daar de zijn de Halligen (een gedeelte waar eilanden onder water lopen) aan toegevoegd als developmentale zone.

Het park is 100% eigendom van de deelstaat Sleswig Holstein, waarbij de (bewoonde) eilanden geen deel uitmaken van het Nationaal Park. Er is een staf van 70 personen, waarvan de helft voor de verschillende bezoekers centra werken. De staf is onderdeel van het Landesbetrieb für Küstenschutz, Nationalpark und Meeresschutz Schleswig-Holstein. Het jaarlijks budget voor het nationale park is –zonder personeelskosten – 2,6 miljoen Euro per jaar.

In het nationale park zijn er jaarlijks 2 miljoen bezoekers die overnachten, 20 miljoen overnachtingen en 13 miljoen dag bezoeken. Veel van deze bezoekers gaan naar een van de vele bezoekerscentra, waarbij de grootste, het Multimar Wattforum bezoekerscentrum, 170.000 bezoekers per jaar ontvangt. Dit bezoekerscentrum is eigendom van het Nationaal Park, samen met nog 2 andere centra. De overige centra zijn van NGOs of gemeenschappen.

Voor meer informatie zie

- www.wattenmeer-nationalpark.de/sh
- www.lkn.schleswig-holstein.de
- <http://whc.unesco.org/>
- <http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/environment/ecological-sciences/man-and-biosphere-programme/about-mab/>
- www.multimar-wattforum.de/en

Contactpersoon:

Christiane Gaetje - christiane.gaetje@lkn.landsh.de - Tel: T 00 49 486 161 635

Partnerprogramma

Wat hebben hotels, restaurants, galleries, musea, veerboot bedrijven, campings, watersport verenigingen, gemeentes en waddengidsen met elkaar gemeen? Het is een kleine greep uit de type partners die meedoen aan het partnerprogramma van Nationaal Park Sleswig Holstein. Zij zijn in 2003 begonnen met een partnerprogramma. Het is een kwestie van lange adem hebben voor de staf van het nationale park: na 13 jaar en ondertussen drie medewerkers die verantwoordelijk zijn voor de partnerships zijn er 160 partners. Deze variëren van eenmanszaken als bed and breakfasts tot grote partners als de Deutsche Bahn en grote hotels. Partner wordt je niet zomaar, je moet een aanmeld formulier van 20 pagina's invullen, en dan wordt je bezocht om te kijken of het bedrijf past bij de duurzame ambities van het partnerprogramma (zie www.nationalpark-partner-sh.de).

In Duitsland is er ook een overkoepelende, algemene 'guideline' with minimum standards voor partnerprogramma's van Nationale Parken waar de minimale vereisten in staan. Deze is opgesteld door een werkgroep gecoördineerd door EUROPARC Deutschland. Zie voor meer informatie Bundesweite Mindestanforderungen für Partner der Nationalen Naturlandschaften en Bundesweite Mindeststandards für Partner-Initiativen. (u vindt de link naar de pdf onder 'meer informatie')

Bijdrage

De bijdrage die partners leveren hangt af van hun inkomen, en varieert van 50 euro voor waddengidsen tot 900 euro per jaar voor de corporate partners. Elke drie jaar wordt het partnership geëvalueerd, op basis van de plannen van de ondernemer zelf. Er wordt ook bekeken of de samenwerking nog steeds conform de opgestelde kaders verloopt. Daarnaast zijn er verplichte bijeenkomsten voor partners. Hierdoor blijven ze op de hoogte van de laatste ontwikkelingen binnen het park. Ook worden ze op deze bijeenkomsten bijgeschoold over de natuur in het park, en krijgen informatie die interessant is om aan toeristen door te geven. Er zijn zo'n drie seminars per jaar voor Waddenzee gidsen.

Voor de andere ondernemers is er een verplicht event per jaar. Tijdens dat event worden er thema's centraal gesteld, waar ondernemers zelf uit kunnen kiezen. In groepen van 5 tot 10

personen wordt er per thema ingezoomd op wat de ondernemers daarmee kunnen. Dit gaat van marketing en storytelling, tot hoe je natuur fenomenen kan integreren in je activiteiten, tot technische kennis over bepaalde verschijnselen op het wad. Kern is dat de tafels actie gericht met elkaar praten: hoe kunnen we nieuwe ideeën tot uitwerking brengen?

Stuurgroep

Het partnership programma wordt aangestuurd door de stuurgroep. Deze komt elke twee tot drie maanden bij elkaar om de grote lijnen te bespreken, en te stemmen over belangrijke beslissingen. In de stuurgroep zijn 2 personeelsleden van het Nationale Park vertegenwoordigd, iemand van de noord Friese eilanden en Halligen, het regionale toerisme marketing bureau, een vertegenwoordiger van een natuur NGO en vertegenwoordigers van de partner bedrijven.

Voor meer informatie zie:

- www.lkn.schleswig-holstein.de
- www.nationalpark-partner-sh.de
- www.wattenmeer-nationalpark.de/sh
- http://www.euoparc-deutschland.de/wp-content/uploads/2013/12/2016-03-01_Bundesweite_Mindestanforderungen_Partner_der_NNL.pdf
- http://www.euoparc-deutschland.de/wp-content/uploads/2013/12/2016-03-01_Bundesweite_Mindeststandards_Partner-Initiativen.pdf

Contactpersoon:

Christiane Gaetje – christiane.gaetje@lkn.landsh.de - T 00 49 486 161 635

Stakeholders

Naast de partners in het partnership programma zijn er natuurlijk veel meer links naar andere partijen in de regio. Om ook hier netwerken te blijven opbouwen zijn er regionale conferenties die worden georganiseerd door Nationaal Park Schleswig Holstein, in samenwerking met twee toerisme bureaus uit de deelstaat.

In deze regionale bijeenkomsten worden mensen uitgenodigd die betrokken zijn in de toerisme sector van Schleswig Holstein, plus alle partners van het Nationaal Park. Het is een groot succes, en altijd druk bezocht. Doel is uitwisseling van ervaringen, netwerk opbouwen, maar ook interessante nieuwe ideeën opdoen. Zo wordt er vrijwel altijd een (internationale) spreker in gevlogen die een frisse blik geeft op toerisme in relatie tot natuurbeheer, innovatief ondernemen, etc. Verder zijn er discussies in kleine groepen, waar je vrijwillig bij aanschuift, die vaak regionale zaken bespreken.

Contactpersoon:

Christiane Gaetje – christiane.gaetje@lkm.landsh.de - T 00 49 486 161 635

Organisatie en Financiering

Het Nationaal Park Schleswig Holstein is een state authority, die het grootste gedeelte van haar financiële middelen van het Ministerie van Milieu en Landbouw van deelstaat Schleswig Holstein krijgt (volledige financiering van stafkosten en voor 2016 2,6 miljoen Euro voor uitvoering). Verder zijn er nog inkomsten uit de entree kosten van het grootste bezoekerscentrum en enkele financiële samenwerkingsverbanden met bedrijven. Het gezamenlijk indienen van projecten bij bijvoorbeeld de EU is een andere vorm om 'extra' projecten uit te kunnen voeren.

Aansturing

Binnen het Ministerie van Milieu en Landbouw is er een persoon verantwoordelijk voor de aansturing van het Nationale Park. Uitwisseling is vrij direct, en levert geen problemen op. Er wordt aangestuurd vanuit jaarplannen, budgetten voor uitvoering komen ook per jaar vrij en hier worden plannen dan op ingericht. Voor personele bezetting wordt er gewerkt met vijf jaar planning. Bij grote ministeriele besluiten worden veranderingen vaak pas het volgende uitvoeringsjaar doorgevoerd. Er wordt door de staf van het Nationale Park verantwoording afgelegd aan het hoofd van het Landesbetrieb.

Nationaal Park Schleswig Holstein werkt met twee stuurgroepen: voor elke district een. Het advies van deze stuurgroepen is bindend, de stuurgroep moet geïnformeerd worden en belangrijke beslissingen worden dan ook voorgelegd aan de stuurgroepen. Een medewerker van het Nationaal Park nodigt uit en maakt de notulen. De meest relevante groepen voor de maatschappij en economie zijn hier vertegenwoordigd. In elke stuurgroep zitten 27 leden, de voorzitter is de hoogste vertegenwoordiger van het district. Verder zijn er vertegenwoordigers van de volgende groepen: 2 districtsvertegenwoordigers; 5 personen uit de gebieden die aan het Nationaal Park grenzen; 1 persoon uit de water en bodem wereld; 1 persoon uit de natuurwereld op nationaal niveau en 1 uit de natuurwereld op district niveau; 2 wetenschappers; 1 persoon van een nationaal opererende natuur NGO; 1 persoon die visserij vertegenwoordigd; 2 personen die aan natuur werken vanuit Ministeries. Bij moeilijke beslissingen worden vaak nog externe experts uitgenodigd om advies te geven, en dieper op zaken in te kunnen gaan.

Voor meer informatie zie:

- www.lkn.schleswig-holstein.de
- www.wattenmeer-nationalpark.de
- <http://www.multimar-wattforum.de/en>
- http://www.schleswig-holstein.de/DE/Landesregierung/LKN/lkn_node.html

Contactpersoon:

Christiane Gaetje – christiande.gaetje@lkm.landsh.de - T 00 49 486 161 635

Overige punten n.a.v. het bezoek aan Nationaal Park Schleswig Holstein:

- Het Nationale park zelf heeft geen behoefte aan meer bezoekers, maar voor de partners ligt dat natuurlijk anders: meer bezoekers is meer inkomen. Er worden nu gesprekken gevoerd over hoe de spreiding van toeristen buiten de twee drukke zomermaanden ook gestimuleerd kan worden.
- Sinds 2003 is Nationaal Park Schleswig Holstein ook een 'natuurbestemming' geworden in de landelijke samenwerking met de Deutsche Bahn. Er worden reizen aangeboden in de magazines in de treinen.
- De entree gelden voor het Multimar Wattforum zijn vrij hoog: 9 Euro voor volwassenen en 6 Euro voor kinderen. Veel van de toeristen in het gebied komen ook langs bij het centrum, om wat over de Waddenzee te leren.
- Verder zijn er nog 30 andere bezoekerscentra. Deze kunnen heel kleinschalig zijn, en zijn eigendom van en worden gerund door NGOs of gemeenschappen. Het Nationale Park kan materialen ter beschikking stellen, en stuurt op de unieke invulling van de centra, elk centrum moet een kiest een speciaal thema. Ook kunnen zij inhoudelijk meedenken over de invulling van het centra. Er kan financiële ondersteuning worden aangevraagd, maar dit gebeurt lang niet in alle gevallen.

Voor meer informatie zie:

- www.lkn.schleswig-holstein.de
- www.wattenmeer-nationalpark.de

Contactpersoon:

Christiane Gaetje – christiande.gaetje@lkm.landsh.de - T 00 49 486 161 635